

Antropologisch onderzoek onder ouders naar cultuuroverdracht

‘Coronials groeien op zonder handen schudden’

Soest, 17 november 2020 - Jonge kinderen krijgen niet meer aangeleerd dat het beleefd is om bij een begroeting een hand te geven. Ook de drie kussen op de wang – hét Nederlandse begroetingsritueel – behoort tot het verleden. Het knuffelen van grootouders is terug als de ‘kleine coronazonde’. Dat blijkt uit onderzoek van de Polderantropologen, een netwerk van zestig antropologen onder leiding van dr. Danielle Braun. Aan de hand van verschillende thema's is onderzocht wat ouders aan jonge kinderen die opgroeien in tijden van corona – de ‘coronials’ - meegeven aan gewoonten en gebruiken en wat zij verwachten van de toekomst. Het imago van China en de vleermuis – de ‘zwarte pieten’ van de coronacrisis – is onder jonge kinderen nog steeds beroerd.

Meer dan de helft van de ouders verwacht dat virussen zoals corona een vast onderdeel gaan uitmaken van het leven van hun kinderen. Een op de drie ouders kiest er daarom voor om kinderen blijvend ‘virusbestendig’ op te voeden met vaste, nieuwe omgangsvormen. Ongeveer de helft ziet zichzelf als realist: zij zorgen ervoor dat hun kinderen zich aan de spelregels houden maar hopen dat oude tijden ook weer terug komen. Twintig procent van alle ouders heeft het zwaar en kiest ervoor om corona bij kinderen weg te houden. Zij maken zich ook het meeste zorgen over de toekomstige samenleving waarin hun kinderen opgroeien.

Opvallende uitkomsten:

- Jonge kinderen leren niet meer om handen te geven. Zij vinden dat zelf wel relaxed maar ouders missen het;
- De ‘drie zonen’-groet hebben we met blijdschap verbannen naar het museum voor Nederlands cultureel erfgoed;
- De eerste maanden hebben we ons nog ingehouden maar inmiddels knuffelt negentig procent van de kinderen hun grootouders weer, misschien wel de belangrijkste ‘guilty pleasure’ in tijden van corona;
- Alles is kleiner geworden: onze sociale omgeving, de feesten en verjaardagen die we vieren, de reizen die we maken en ook wel onze huishoudbeurs. Daar zitten eveneens positieve kanten aan en we genieten van de knusheid die corona óók met zich meebrengt;
- Kinderen zijn zelfstandiger geworden, zoals je vaker bij ‘crisiskinderen’ ziet. Niet alleen ouders maar ook onderwijzers en begeleiders zijn daar blij mee.
- Kinderen komen nauwelijks nog in de supermarkt maar leren wel hoe ze op internet boodschappen moeten doen;

- Ouders van pubers en studenten zijn pessimistischer over de toekomst van hun kinderen dan ouders van jonge(re) kinderen. 'Je moet ermee leren leven', lijkt de belangrijkste boodschap die jonge ouders mee willen geven.

'Coronials'

Volgens onderzoekster dr. Danielle Braun is corona onmiskenbaar neergedaald in de belevingswereld van jonge kinderen. "Antropologen weten dat blijvende cultuurverandering begint bij de mores die aan nieuwkomers worden meegegeven, bijvoorbeeld in de opvoeding. Onze indruk is dat ouders op een nadrukkelijke en zorgvuldige manier aan jonge kinderen de coronaspelregels van deze tijd meegeven, zonder dat zij in paniek of pessimistisch zijn. De 'coronials' zijn zich heel goed bewust van het bestaan van een virus maar groeien ook op in een warme tijd waarin de ouders veel thuis zijn en het gezin, familie en vakanties in eigen land hoog staan aangeschreven. We zien ook sporen van de jaren vijftig-cultuur, met het knusse maar tevens wat truttige van die tijd. Waar de 'millennials' en 'zoomers' van jongs af aan over de hele wereld werden meegesleept en opgroeiden als vrije kosmopolieten, is de leefwereld van de 'coronials' beperkter maar niet per se slechter. Ouders van tieners en twintigers zijn mede daarom veel somberder gestemd over de impact van corona op de (nabije) toekomst van hun kinderen. Een groots en meeslepend leven zit er nu even niet in."

Onderzoek

Het onderzoek van de Polderantropologen is gebaseerd op kwalitatief onderzoek, observaties bij scholen, jeugdinstituten en (andere) publieke plekken en (online) interviews met ouders. In totaal zijn 232 interviews afgenomen, waarvan 65 op video, en meer dan zeventig observatieverslagen gemaakt. Alle onderzoekers kregen een lijst met tien thema's mee waarop zij de resultaten hebben gescand. Het onderzoeksverslag op <https://www.academievoororganisatiecultuur.nl/polder-antropologen> bevat een statistische weergave van de onderzoeksresultaten maar ook opvallende citaten en de video's die de Polderantropologen hebben gemaakt.